EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2020/559

2020 m. balandžio 23 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 223/2014, kiek tai susiję su konkrečių kovos su COVID-19 protrūkiu priemonių nustatymu

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 175 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

pasikonsultavę su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros ([1]),

kadangi:

(1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 223/2014 ([2]) nustatytos taisyklės, taikytinos Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondui (toliau – Fondas);

(2) valstybių narių patiriamas poveikis dėl COVID-19 protrūkio neturi precedento. Krizė kelia didesnę riziką pažeidžiamiausiems, pavyzdžiui, labiausiai skurstantiems, asmenims, visų pirma sutrikdydama jiems iš Fondo teikiamą paramą;

(3) siekiant nedelsiant reaguoti į krizės poveikį labiausiai skurstantiems asmenims, reagavimo į COVID-19 protrūkį pajėgumų stiprinimo veiklos išlaidos turėtų būti tinkamos finansuoti nuo 2020 m. vasario 1 d.;

(4) siekiant sumažinti valstybių biudžetams tenkančią reagavimo į COVID-19 protrūkį naštą, valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė išimties tvarka prašyti ataskaitiniais metais nuo 2020 m. iki 2021 m. taikyti 100 % bendro finansavimo normą, laikantis biudžeto asignavimų ir atsižvelgiant į turimas lėšas. Remdamasi šios išimtinės bendro finansavimo normos taikymo vertinimu, Komisija gali pasiūlyti pratęsti jos taikymą;

(5) siekiant užtikrinti, kad labiausiai skurstantys asmenys galėtų ir toliau gauti pagalbą iš Fondo saugioje aplinkoje, valstybėms narėms būtina suteikti pakankamai lankstumo pritaikyti savo paramos sistemas prie dabartinių aplinkybių remiantis konsultacijomis su organizacijomis partnerėmis, be kita ko, leidžiant taikyti alternatyvias paramos teikimo sistemas, pavyzdžiui naudojant elektroninius arba kitos formos čekius ar korteles ir leidžiant valstybėms narėms iš dalies keisti tam tikrus veiksmų programos elementus nereikalaujant, kad būtų priimtas Komisijos sprendimas. Siekiant užtikrinti saugios pagalbos teikimą labiausiai skurstantiems asmenims, taip pat turėtų būti įmanoma organizacijoms partnerėms tiekti reikiamas apsaugines medžiagas ir įrangą ne iš techninės pagalbos biudžeto;

(6) tikslinga nustatyti konkrečias taisykles, kad būtų nustatytos paramos gavėjų patiriamos tinkamos finansuoti išlaidos, kai dėl COVID-19 protrūkio vėluojama atlikti veiklą, kai ta veikla sustabdoma arba ji nėra visiškai įgyvendinama;

(7) siekiant sudaryti sąlygas valstybėms narėms sutelkti dėmesį į kovos su COVID-19 protrūkiu priemonių nustatymą ir išvengti paramos teikimo labiausiai skurstantiems asmenims sutrikdymo dėl užkrėtimo rizikos, tikslinga numatyti konkrečias priemones, kuriomis būtų mažinama institucijų administracinė našta ir joms būtų suteiktas lankstumas tam tikrų teisės aktų reikalavimų, visų pirma reikalavimų, susijusių su stebėsena, kontrole ir auditu, laikymosi atžvilgiu;

([1]) 2020 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2020 m. balandžio 22 d. Tarybos sprendimas.

([2]) 2014 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 223/2014 dėl Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo (OL L 72, 2014 3 12, p. 1).

(8) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. nustatyti konkrečias priemones, kuriomis būtų užtikrintas veiksmingas Fondo įgyvendinimas COVID-19 protrūkio metu, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jo masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;

(9) atsižvelgiant į tai, kad paramą reikia skirti kuo skubiau, šis reglamentas turėtų įsigalioti kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;

(10) atsižvelgiant į skubą dėl išimtinių aplinkybių, kurias sukėlė COVID-19 protrūkis, su juo susijusią visuomenės sveikatos krizę ir jos socialines ir ekonomines pasekmes, buvo nuspręsta, kad tikslinga taikyti prie ES sutarties, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties pridėto Protokolo Nr. 1 dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje 4 straipsnyje nustatytą išimtį dėl aštuonių savaičių laikotarpio;

(11) todėl Reglamentas (ES) Nr. 223/2014 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (ES) Nr. 223/2014 iš dalies keičiamas taip:

1) 9 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„4. 1, 2 ir 3 dalys netaikomos siekiant pakeisti veiksmų programos elementus, patenkančius į atitinkamus I priede nustatytų veiksmų programų pavyzdžių 3.5 ir 3.6 poskirsnius bei 4 skirsnį, arba elementus, išdėstytus 7 straipsnio 2 dalies a–e ir g punktuose, jeigu jie keičiami reaguojant į COVID-19 protrūkio sukeltą krizę.“;

2) 13 straipsnio 1 dalis papildoma šia pastraipa:

„Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, 2019 m. metinės įgyvendinimo ataskaitos pateikimo terminas yra 2020 m. rugsėjo 30 d.“;

3) 20 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„1a. Nukrypstant nuo 1 dalies, valstybės narės prašymu 100 % bendro finansavimo norma gali būti taikoma mokėjimo paraiškose deklaruotoms viešosioms išlaidoms ataskaitiniais metais, prasidedančiais 2020 m. liepos 1 d. ir pasibaigiančiais 2021 m. birželio 30 d.

Prašymai pakeisti bendro finansavimo normą teikiami laikantis 9 straipsnyje nustatytos veiksmų programų keitimo tvarkos ir prie jų pridedama pakeista programa. 100 % bendro finansavimo norma taikoma tik tuo atveju, jei atitinkamas veiksmų programos pakeitimas patvirtinamas Komisijos sprendimu iki galutinės tarpinio mokėjimo paraiškos pateikimo pagal 45 straipsnio 2 dalį.

Prieš pateikdamos pirmąją mokėjimo paraišką už ataskaitinius metus, prasidedančius 2021 m. liepos 1 d., valstybės narės pateikia lentelę, nurodytą I priede nustatytų veiksmų programų pavyzdžių 5.1 poskirsnyje, patvirtinančią bendro finansavimo normą, kuri buvo taikoma ataskaitiniais metais, kurie baigiasi 2020 m. birželio 30 d.“;

4) 22 straipsnio 4 dalyje įterpiama ši pastraipa:

„Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, reagavimo į krizes pajėgumų stiprinimo veiklos išlaidos, skirtos kovai su COVID-19 protrūkiu, laikomos tinkamomis finansuoti nuo 2020 m. vasario 1 d.“;

5) 23 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„4a. Pagalba maistu ir (arba) pagrindinė materialinė pagalba labiausiai skurstantiems asmenims gali būti teikiama tiesiogiai arba netiesiogiai, pavyzdžiui naudojant elektroninius arba kitos formos čekius ar korteles, su sąlyga, kad už tokius čekius, korteles arba kitas priemones galima gauti tik pagalbą maistu ir (arba) pagrindinę materialinę pagalbą.“;

6) 26 straipsnio 2 dalis iš dalies keičiama taip:

a) a punktas pakeičiamas taip:

„a) maisto ir (arba) pagrindinės materialinės pagalbos pirkimo išlaidos ir organizacijoms partnerėms skirtų asmeninių apsauginių medžiagų ir įrangos pirkimo išlaidos;“;

b) c punktas pakeičiamas taip:

„c) organizacijų partnerių patirtos administracinės, pasirengimo, transporto ir sandėliavimo išlaidos, nustatomos taikant fiksuoto dydžio 5 % a punkte nurodytų išlaidų normą, arba 5 % maisto produktų, realizuotų pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 16 straipsnį, vertę;“;

7) įterpiami šie straipsniai:

„26a straipsnis

Veiklos, remiamos pagal VP I, išlaidų tinkamumas finansuoti jos sustabdymo dėl COVID-19 protrūkio laikotarpiu

Jeigu dėl COVID-19 protrūkio vėluojama teikti pagalbą maistu ir (arba) pagrindinę materialinę pagalbą, perkančiosios įstaigos arba organizacijos partnerės patiriamos tinkamos finansuoti išlaidos pagal 26 straipsnio 2 dalį nemažinamos. Tokios išlaidos gali būti deklaruojamos Komisijai visa apimtimi pagal 26 straipsnio 2 dalį prieš suteikiant pagalbą maistu ir (arba) pagrindinę materialinę pagalbą labiausiai skurstantiems asmenims su sąlyga, kad pasibaigus krizei dėl COVID-19 protrūkio teikimas bus atnaujintas.

Jei dėl COVID-19 protrūkio sustabdžius pristatymą maistas sugenda, 26 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytos išlaidos nemažinamos.

26b straipsnis

Veiklos, remiamos pagal VP II, ar techninės pagalbos išlaidų tinkamumas finansuoti jos sustabdymo dėl COVID-19 protrūkio laikotarpiu

1. Jeigu veiklos įgyvendinimas sustabdomas dėl COVID-19 protrūkio, valstybė narė gali nuspręsti sustabdymo laikotarpiu patirtas išlaidas laikyti tinkamomis finansuoti išlaidomis, net jei neteikiamos jokios paslaugos, jei įvykdomos visos toliau nurodytos sąlygos:

a) veiklos įgyvendinimas sustabdytas po 2020 m. sausio 31 d.;

b) veikla sustabdyta dėl COVID-19 protrūkio;

c) išlaidos buvo patirtos ir apmokėtos;

d) paramos gavėjas iš tiesų patyrė išlaidas ir jos negali būti susigrąžintos ar kompensuotos; susigrąžintinų lėšų ar kompensacijos, kurių nedengia valstybė narė, atveju, valstybė narė gali laikyti šią sąlygą įvykdyta, remdamasi paramos gavėjo dėl tokių sumų pateikta deklaracija; susigrąžintinos lėšos ir kompensacija atimamos iš išlaidų sumos;

e) išlaidos buvo patirtos veiklos sustabdymo laikotarpiu.

2. Veiklos, už kurią paramos gavėjui kompensuojama remiantis supaprastintu išlaidų apmokėjimu, atveju, kai veiksmų įgyvendinimas, kuris yra kompensavimo pagrindas, buvo sustabdytas dėl COVID-19 protrūkio, atitinkama valstybė narė gali suteikti kompensaciją paramos gavėjui remdamasi suplanuotais rezultatais visą sustabdymo laikotarpį, net jei nebuvo įgyvendinta jokių veiksmų, jei įvykdomos visos toliau nurodytos sąlygos:

a) veiksmų įgyvendinimas sustabdytas po 2020 m. sausio 31 d.;

b) veiksmai sustabdyti dėl COVID-19 protrūkio;

c) supaprastintas išlaidų apmokėjimas atitinka realias paramos gavėjo patirtas išlaidas, kurias turi įrodyti pats paramos gavėjas ir kurių neįmanoma susigrąžinti ar kompensuoti; susigrąžintinų lėšų ar kompensacijos, kurių nedengia valstybė narė, atveju, valstybė narė gali laikyti šią sąlygą įvykdyta, remdamasi paramos gavėjo pateikta deklaracija; susigrąžintinos lėšos ir kompensacija atimamos iš sumos, kuriai taikomas supaprastintas išlaidų apmokėjimas;

d) paramos gavėjui kompensuojamos tik veiksmų sustabdymo laikotarpiu patirtos išlaidos.

Šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytos veiklos atveju valstybė narė gali suteikti kompensaciją paramos gavėjui remdamasi 25 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytomis išlaidomis, jei įvykdytos šio straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos.

Kai valstybė narė suteikia kompensaciją paramos gavėjui remdamasi pirma ir antra pastraipomis, ji turi užtikrinti, kad tos pačios išlaidos būtų kompensuojamos tik vieną kartą.

26c straipsnis

Veiklos, remiamos pagal VP II, ar techninės pagalbos išlaidų tinkamumas finansuoti, jei dėl COVID-19 protrūkio ji nebuvo visiškai įgyvendinta

1. Valstybė narė gali išlaidas veiklai, kuri dėl COVID-19 protrūkio nebuvo visiškai įgyvendinta, laikyti tinkamomis finansuoti išlaidomis, jei įvykdomos visos toliau nurodytos sąlygos:

a) veiklos įgyvendinimas nutraukiamas po 2020 m. sausio 31 d.;

b) veikla nutraukta dėl COVID-19 protrūkio;

c) paramos gavėjas išlaidas patyrė ir apmokėjo iki veiklos įgyvendinimo nutraukimo.

2. Veiklos, už kurią paramos gavėjui kompensuojama remiantis supaprastintu išlaidų apmokėjimu, atveju, valstybė narė gali nuspręsti išlaidas veiklai, kuri dėl COVID-19 protrūkio nebuvo visiškai įgyvendinta, laikyti tinkamomis finansuoti išlaidomis, jei įvykdomos visos toliau nurodytos sąlygos:

a) veiklos įgyvendinimas nutraukiamas po 2020 m. sausio 31 d.;

b) veikla nutraukta dėl COVID-19 protrūkio;

c) veiksmai, kuriems taikomas supaprastintas išlaidų apmokėjimas, buvo bent iš dalies įgyvendinti iki veiklos nutraukimo.

Šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytos veiklos atveju valstybė narė gali suteikti kompensaciją paramos gavėjui remdamasi 25 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytomis išlaidomis, jei laikomasi šio straipsnio 1 dalyje nustatytų sąlygų.

Kai valstybė narė suteikia kompensaciją paramos gavėjui remdamasi pirma ir antra pastraipomis, ji turi užtikrinti, kad tos pačios išlaidos būtų kompensuojamos tik vieną kartą.“;

8) 30 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„1a. Remdamosi potencialios rizikos analize, valstybės narės gali nustatyti ne tokius griežtus kontrolės ir audito sekos reikalavimus, susijusius su pagalbos maistu ir (arba) pagrindinės materialinės pagalbos skirstymu labiausiai skurstantiems asmenims COVID-19 protrūkio laikotarpiu.“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2020 m. balandžio 23 d.

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkas	*Pirmininkas*
D.M. SASSOLI	G. GRLIĆ RADMAN